

Warszawa, 14-03-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

V.7016.92.2023.JK

Pani

Izabela Leszczyna

Minister Zdrowia

via ePUAP

Szanowna Pani Minister,

zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości zainicjowania zmiany przepisów regulujących wystawianie recept na bezpłatne leki dla osób do 18 roku życia oraz osób w wieku 65+.

Z obowiązujących przepisów wynika, że zgodnie z art. 43a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146), poza lekarzami i pielęgniarkami podstawowej opieki zdrowotnej recepty na bezpłatne leki, mogą wystawiać:

- lekarz lub pielęgniarka w ramach umowy z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej;
- lekarz w ramach umowy z zakresu leczenia szpitalnego w związku z zakończeniem tego leczenia.

Możliwości wystawiania recept na bezpłatne leki zostali natomiast pozbawieni lekarze placówek opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, gdyż stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień jest odrębnym zakresem.

W praktyce przedmiotowa regulacja oznacza, że pacjenci do 18 r.ż oraz osoby w wieku 65+ wypisywane z oddziału psychiatrycznego nie mogą przy wypisie otrzymać recepty na bezpłatne leki. Podobna sytuacja dotyczy również pacjentów centrów zdrowia psychicznego dla dorosłych, ośrodków II i III poziomu referencyjnego nowego modelu opieki psychiatrycznej dla dzieci młodzieży, jak również poradni zdrowia psychicznego, zespołów leczenia środowiskowego czy oddziałów dziennych.

Pragnę również podkreślić, że zasygnalizowana przeze mnie regulacja, wykluczająca możliwość wystawiania recept na bezpłatne leki przez lekarzy psychiatrów jest niezrozumiała, a dodatkowo bardzo negatywnie odbierana przez środowisko lekarzy psychiatrów, którzy odczytują to jako brak zaufania i kolejny przejaw dyskryminacji psychiatrii. Nie jest bowiem jasne, z jakich powodów recepty na bezpłatne leki stosowane w zaburzeniach psychicznych mogą wystawiać lekarze rodzinni, pielęgniarki, lekarze specjaliści innych dziedzin medycyny, a nie mogą lekarze psychiatrzy.

W tym stanie rzeczy, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1058), zwracam się do Pani Minister o pilne zainteresowanie się przedstawioną sprawą i rozważenie dokonania stosownych zmian legislacyjnych.

Dodam, że w niniejszej sprawie zwracałem się już do Departamentu Polityki Lekowej i Farmacji Ministerstwa Zdrowia, lecz otrzymana odpowiedź¹ w żaden sposób nie przyczyniła się do wyjaśnienia tej sprawy i zmiany obowiązującego stanu prawnego.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

¹ Odpowiedź z dnia 15 lutego 2024 r, PLR2.4504.1.2024.EB